

NUMERO 4 / 2010 MARRASKUU

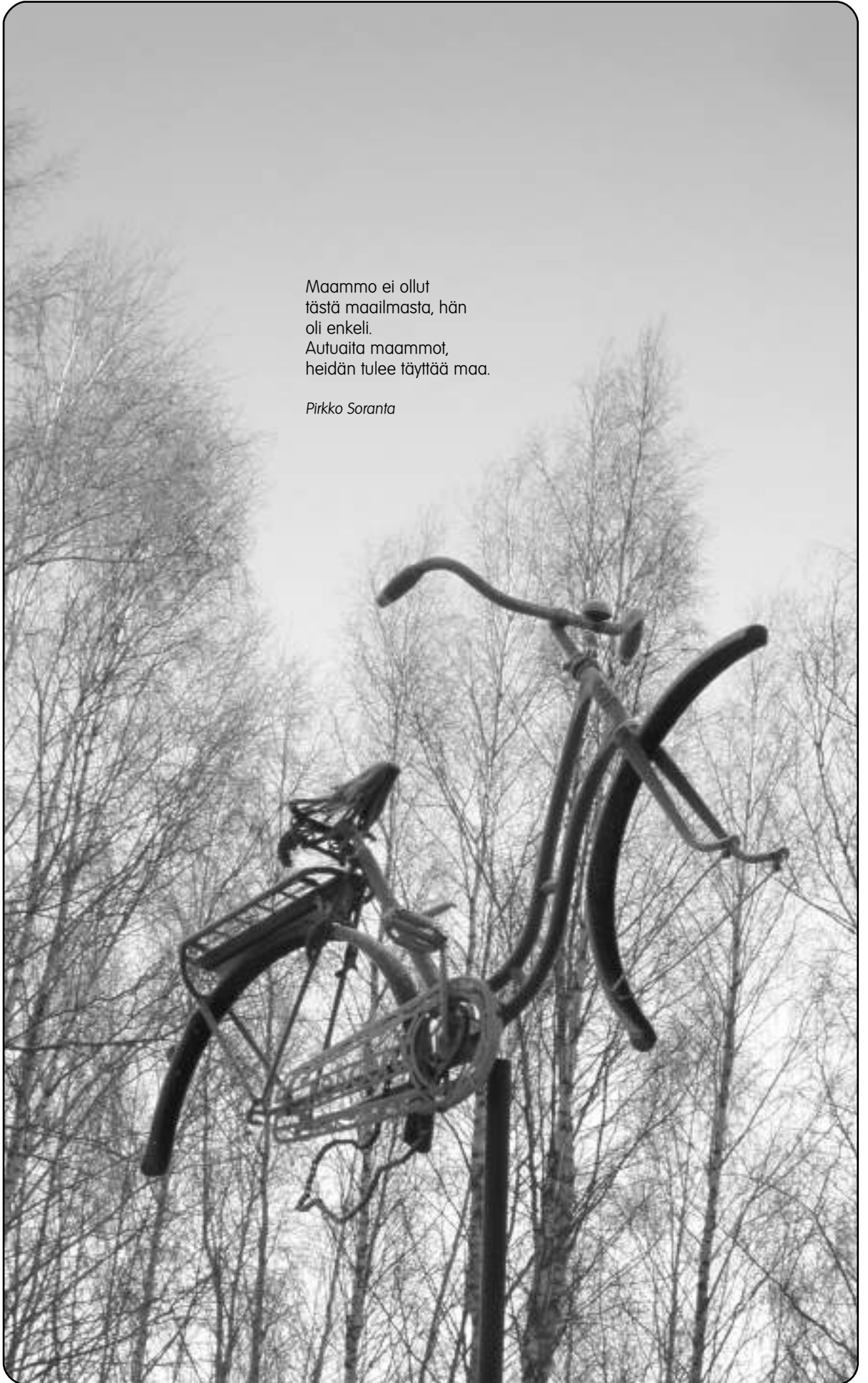
KAAKONRANTALAINEN KYLÄKULTTUURILEHTI ♦ XI VUOSIKERTA

Rakila - Mäntlähti - Pyötsaari - Sydänkylä - Järvenkylä - Kuorsalo - Tammio

RAMNANTTAKKAA...

Maammo ei ollut
tästä maailmasta, hän
oli enkeli.
Autuaita maamot,
heidän tulee täyttää maa.

Pirkko Soranta

Hyvää talveksi naamioitua syksyä!

Syksy muuttui talveksi marraskuun puolessa välissä, kun keskiviikon ja torstain välisenä yönä satoi lunta kymmenisen senttiä. Sateen jälkeen tulivat pakkaset ja tiet jäätyivät. Pakkanen laski ajoittain lähelle -20 astetta ja meri jäätyi marraskuun viimeisellä viikolla. Ilmatieteen laitoksella on omat selityksensä sille, miksi ilmat talvella ovat yhtäkkiä kylmiä, vaikka ilmasto lämpenee. Kylmiä talvia 2000-luvulla on ollut viime talvi ja v. 2002 - 2003 talvi.

Ilman lämpöilojen lisäksi näyttää pörssikin kääntyvän miinuksien puolelle, kun sijoittajat pohtivat, mihin kannattaisi sijoittaa, arvopapereihin kun ei voi enää luottaa. Veronmaksajien rahat ovat haluttuja, kun konkurssin partaalle ajautuneiden Euro-maiden kuten Kreikan ja Irlannin pankkeja on tuettu. Sekö se eläkepomme on, että suomalaisten eläkerahastojen sijoitukset Euroopassa lentävät taivaan tuuliin?

Viime numerossa kerroimme tulevasta jätevesiasetuksesta, joka näyttää näin vaalien lähestyessä olevan vastatuulessa. Asetukseen on tulossa lievennyksiä ja vapautuksia, joilla on vaikutusta mm. ihmisten haluun laittaa jätevesiasiat kuntoon, kun ei oikein kukaan tunnu tietävän, mitä pitää tehdä. Jos on 67-vuotias, joutuu laittamaan jätevesiasiat kuntoon. Jos on ehtinyt täyttää 68, ei huolta, saa vapautuksen. Mitä, jos on 67, mutta täyttää kuukauden tai viikon tai päivän päästä 68 vuotta. Ikä vapautuksen perusteena ei tunnu oikeudenmukaiselta, mihin raja vedetään? Toivottavasti ei kuitenkaan unohdeta sitä, mihin jätevesiasetuksella pyritään eli luonnon suojelemiseen.

Mielenkiinnolla seuraamme paitsi jätevesiasetusta niin myös uusien jätteenkeruuhjeiden toteutumista. Haminalaiset ja virolahtelaiset ainakin maksavat enemmän jätteen kuljetuksesta kuin muut kymenlaaksolaiset. Muualla kuljetukset on kilpailutettu, mutta kaakonrannalla valtuustot päättivät, että jättekuljetukset jatkuvat alueella edelleen sopimus pohjalta. Sopimus pitää hinnat muutaman euron korkeampina verrattuna kilpailutettuihin hintoihin.

Ympäristöministeriössä on valmisteltu lainmuutos, joka mahdollistaa pitkien moottorikelkkareittien perustamisen ilman maanomistajan lupaa. Ympäristöministeriöllä on halu koota maakuntien moottorikelkkareiteistä yhtenäinen verkosto yhdistämällä olemassa olevia reittejä toisiinsa uusia reittejä perustamalla.

Mäntlahdessa on oltu toimeliaita. Kyläyhdistys järjesti Viipurin matkan, josta lehtemme tuli kaksi matkakertomusta. Puolakan matkat ajoi jälleen Museotietä pitkin, joten kyytiin pääsi lähes kotiportilta. Auto ajoi myös Klamilan kylän läpi. Tuumattiin, että ensi kerralla ilmoitellaan klamilalaisille, milloin auto ajaa Museotietä pitkin, jotta hekin voisivat hypätä kyytiin lähes kotiportilta.

Mäntlahdessa on virinnyt aktiivinen harrastajateatteri-toiminta ja kylässä on jo kaksi näytelmäpiiriä, Kyläteatteri Marmutit ja Mäntlahden Erämiesten näytelmäpiiri, jonka en-

siesiintyminen oli hirvipeijaisissa 28.11. Hirvi-aiheisen näytelmän oli kirjoittanut Risto Muurman ja se toteutettiin Marmuttien ja erämiesten yhteistyönä erämiesten esiintyessä pääosissa. Esitys oli niin onnistunut, että siitä pyydettiin uusinta Vilniemen ensivuoden hirvipeijaisiin.

Kyläteatteri Marmutit perustettiin Rantaituvalla järjestetyllä Ninni Suntion vetämällä näyttämötaiteen alkeiskurssilla vuonna 2009. Rahoitus kurssiin saatiin Kymin Osakeyhtiön 100-vuotissäätiöltä. Seuraavana syksynä alkoi kansalasiopiston näytelmäpiiri kokoontua Toivolassa. Tämän vuoden marraskuussa Marmuttien Naamiot esiintyivät oikealla näyttämöllä Karhulan Kyminsuussa yhdessä Käräsa Koivistoisen ja Sanna Tannisen kanssa.

Jatkoka teatteritoiminnalle ja toivottavasti myös yhteistyölle on luvassa heti ensi vuoden alussa, kun Kansalasiopiston näytelmäpiiri aloittaa Sulo Mäkelän elämästä kertovan näytelmän Saviukko harjoitukset.

Kylillä on opittu hyödyntämään EU-rahoitusta. Klamilan seudulla on ollut useita EU-hankkeita eikä Kalasatamassa oleva uusi hieno Veneilijöiden rantasauna uusine laitureineen ole niistä vähäisin. Pyötsaarelaiset toteuttivat oman luonnonsuojelualue-hankeensa Vepsussa, Pulterissa ja Vuori-Pulterissa. Seuraavaksi kunnostetaan EU-rahoituksen turvin Pyötsaaren rantoja ja salmia.

Mäntlahdessa EU-rahoilla rakennettiin mm. Kota metsään ja kunnostettiin Toivolaa. Rakilassa kalaranta on saanut uuden ilmeen ja rantaan rakennetusta Kodasta on tullut kyläläisten viihtyisä kokoontumispaikka.

Turvallisuus Pyötsaarentiellä toivottavasti lisääntyy, kun tien alkupäähän on saatu 30 kilometrin nopeusrajoitus. Se saatiin mäntlahtelaisten esityksestä, mutta Pyötsaarentien osakkaat joutuivat hankkimaan rajoitusta osoittavan liikennemerkkit ja hoitamaan niiden paikoilleen asettamisen. Santasissa liikkuu kolme hirveä, joten varovainen kannattaa olla Veneentekijäntie risteys jälkeenkkin, jolloin 50 kilometrin rajoitus alkaa. Kiveltä näyttävä ruskea möhkäle saattaa yhtäkkiä hypätä tielle.

Kylätalkkari Ojala joutui lähtemään kyliltä ja lopettamaan firmansa. Kaakonrannan kyläyhdistys aloitti kylätalkkaritoiminnan vuonna 2005, kun sille arveltiin olevan tarvetta. Toiminta osoittautui tarpeelliseksi ja töitä oli niin paljon, että Seppo Ojala eli Oppo uskalsi perustaa oman firman vuokraamiinsa tiloihin Ojalanpolku 2:ssa. Hän hankki vuosien kuluessa koneita ja muuta tarpeellista, mitä kylätalkkari tarvitsee.

Vuokranantaja, joka hyväksyi täysin kylätalkkaritoiminnan, kuoli yllättäen ja talon perinyt henkilö halusi talon omaan käyttöönsä. Syrjäseudulla monelle niin tärkeä kylätalkkari sai lähteä. Ja Mäntlahdessa on taas yksi autiotalo lisää. Toivottavasti tänä vuonna ei sada niin paljon lunta kuin viime vuonna. Kuka ne ehtii auraamaan, kun auraa-ja on yksi vähemmän.

Mervi Hyppänen

RANNANTAICAA...

KAAKONRANTALAINEN KYLÄKULTTUURILEHTI ♦ XI VUOSIKERTA

Rannantaikaa väki ry:n jäsenlehti, sekä Sydänkylän ja Rakilan osakaskuntien tiedotus.

Julkaisija: Rannantaikaa väki ry
Simonmäentie 18, 49840 Mänttälahti

Vastaava ja taiteija: Ilkka Ahmavaara
p. 045 136 5882, erakko@dlc.fi

Toim.siht: Mervi Hyppänen (ent. Värrä)
p. 044 506 0370, mervi.varri@dlc.fi

Paino: Solver Palvelut

www.saunalahti.fi/rantai ISSN 1795-1054

Tämä painos 200 kpl Ilmestyy kerran vuodenaikassa
PANKKI: HSOP 550600-261550

Lehteen tulevat jutut pyydetään toimittamaan lehden toimittukseen ilmestymiskuukausien alussa:

1. helmikuu 2. toukokuu 3. elokuu 4. marraskuu
LÄHETTÄKÄÄ AINEISTONNE LEHTEEMME HYVISSÄ AJOINI!
Ettei juttunne julkaisu jää seuraavaan numeroon.

Asiaa tai ei - tässä numerossa:

s.2. Paraatikirjoitus, Mervi Hyppänen	s.14. Kymelaakso goes Turku, IA
s.3. Kota lentää, Ilkka Ahmavaara	s.15. Jätteenkuljetuksen hinta, TP
s.4. Viipurin matka, Tapani Korpela	s.15. Haaveita ja unelmia Virojoella, TP
s.5. Kyläläisten matkassa, Soile ja Ossi	s.16-17. Osakaskuntapäivät, TP
s.6. Marmutit Karhulassa, MH	s.17. Mielenpitoja, keskustelua:
-Vanha Erkki
-Tuomo Peltola
s.7. Vain muutaman hirven, Risto Muurman	s.18. Ilmastonmuutos - nyt, IA
s.7. Hirvipeijaiset, Susanna Korpela	s.19. Kun isä talvalot tuijaan ripusti, Erkki Kupari
s.8-9. Runoja, valokuvia, M-L Koskela, P Soranta	s.19. Pulkkisen vanhat sukset, IA
s.10-12. Kyydityslaitos - Kestiekievarit, MH	s.20. Ilmoitukset
s.12. Klamilan koulu, Tuomo Peltola	
s.13. Pyötsaaren kalastuskunnan tiedote	
s.13. Rakilan kota, MH	
s.14. Mäntlahdenojan perkaus, MH	

ja Hyvää, Erinomaista
Joulua!

KOTA LENTÄÄ

Ajatuksen voimalla lähti Mänttälahden suosituin ja kulttuurihistoriallisesti arvokkain kota kylätalkkarin pihalta uusia laituria etsimään ennen talven tuloa.

Aaltopellistä puurimoin yhteen nivottu rakennelma kantoi itsensä hyvin traktorin haarukoiden varassa. Kuvassa traktori on kodan takana näkymättämissä, ja puikoissa Heimo Tiilikka.

Kodan rakentanut kylätalkkari joutui siirtämään sielun ruumiin tavaran Vilniemelle, mutta kota sentään jäi Mänttälahden elämään, kiitos siitä niin Opolle kuin kylän viisaillekin.

Ilkka Ahmavaara

VALOKUVA SEPPO OJALA

VIIPURIN MATKA 30.10.2010

Terveisiä Viipurista. Kaupunki oli entisellään ja esittäytyi sumuisena ja syksyn väreissä. Mutta sehän ei meitä haitannut, kun sadekin loppui sopivasti. Koska matka oli taas muutenkin onnistunut, on siitä helppo kirjoittaa pieni matkakertomus.

Matkareittihän oli entinen, ja mukava oli lähteä, kun ystävällisen palvelun kuljetusyrityksen linja-auto haki meidät lähes kotiovelta. Ryhmämme vahvuus piti olla 13, mutta yksi hyvistä ystävistämme, liekö numero 13, estyi lähtemästä mukaan. Mutta ei hätää, sillä uutta matkaa jo suunnitellaan ja luotamme siihen, että silloin hänkin on mukana. Kun selviydyimme tämän reissun rajamuodollisuuksista, pääsi matkamme kunnolla alkuun. Ei ole tarkoitus kehua tavan vuoksi näitä matkojamme, mutta ei voi kuin ihmetellä kuinka juuri tämän yhtiön autoihin on aina meidän lisäksemme valikoitunut todella iloisia, ystävällisiä ja matkaan positiivisesti motivoituneita ihmisiä, ainakin tähän asti on matkoiltamme puuttunut se ainakin "häirikkö". Itse Viipurista ei ole paljon kerrottavaa, koska omakohtainen kaupunkikierto rajoittui kauppatorin ja kauppahallin välittömään ympäristöön. Bussi kierteli kaupungilla kyydittäen ihmisiä Talikkalan torille, pellava-kauppaan jne. Entisten matkojen malliin meitä varoitettiin tasku- laukkuvarkaista joita oli taas ilmestynyt katukuvaan. Pitää muistaa, että näiden kohteeksi voi joutua kuka tahansa, mutta siihen voi vaikuttaa olemalla asettumasta "uhriksi".

Äkkiä voisi kuvitella, että kuusi tuntia Viipurissa olisi pitkä aika, mutta niinhän se taas kävi, että vaikka pyörimme pienessä ympyrässä, niin hyvässä seurassa aika pyrki rientämään. Kiersimme kaupoissa ja kauppahallia pienissä ryhmissä tehden hyviä ostoksia. Matkat ovat aina erilaisia, nyt otimme hyvin rennosti, ilman isompaa kiirettä. Kävimme ravintola Kamelotissa syömässä "juhla-aterian" ja katselimme kaupungin menoa. Viipurista löytyy ystävällisiä ihmisiä, eivätkä kaikki ole taskuvarkaita tai kaupustelijoita. Tapasimme kadulla muutamia nuoria, jotka olivat ehkä opetelleet suomen kieltä, koska antautuivat juttelemaan kanssamme. Jonkun kanssa syntyi jopa pientä keskustelua, mutta osan kanssa ei vielä löytynyt yhteistä kieltä. Heillä tuntui kuitenkin olevan vilpittömästi hauskaa. Löytyipä joukosta eräs kaveri, joka jututti meitä venäjän kielellä. Eeva ja Heikki yrittivät ottaa puheesta tolkkua, mutta huonolla menestyksellä. Lopulta kaveri kysyi Eevalta speak you english? Eevan vastattua yes, I speak english, jo luulimme yhteisen kielen löytyvän, Eeva puhui hänelle englantia, ja kaveri vastasi hänelle sujuvasti, mutta hänen posmotuksensa paljasti, ettei hän ymmärtänyt englannista mitään. Ja niin päättyi sekin palaveri yhteisymmärryksessä ystävälliseen naurunremakkaan.

Mutta mikään hauskan ei tunnetusti kestä kauan, kun vilkaisimme kelloa, paljastui karu totuus, pian olisi

paluumatkalle lähtö. Kävelimme läpi kauppatorin ja suuntasimme Torkkelin katua pitkin kohti Punaisen lähteen toria, jossa bussi jo meitä odotteli. Teimme vielä viimeiset ostokset bussin viereen asettuneiden kaupustelijoiden kanssa. Nostuamme bussiin oli kotiinlähdön aika, mutta totesimme, että kaksi matkustajaa puuttui, eivät kuitenkaan mäntlahden ryhmästämmme. Ketään ei jätetä, joten aikamme odoteltuamme lähdimme bussin kanssa heitä etsimään. Reilu puolituntia etsittyämme he löytyivät ja kotimatka alkoi. Paluumatka meni mukavasti aina Venäjän puolen viimeiselle passintarkastuspisteelle asti, kunnes... Bussiin astui venäläinen tarkkasilmäinen rajavartijatyttö. Hän tarkasti jokaisen passin, mutta vaikka bussi oli valaistukseltaan hämärä hän huomasi, että jokaisessa passissa olleessa paluumatkan leimassa oli yksi sakara väärinpäin. Molemmat leimat oli löyty edellisessä tarkastuspaikassa samalla maahantuloleimasimella, eli sakaranuolet näyttivät meidän olevan matkalla Venäjän suuntaan. Virhe oli pieni, mutta vaikutus suuri, jumiuduimme rajalla, ja muu liikenne ohjattiin meidän ohi. No, tyttö haki kynän ja kävi korjaamassa jokaiseen passiin nuolen oikeansuuntaiseksi. Siihen tarkastuspisteelle Suomi jo näkyi, mutta aikaa kului. Matkustajilla riitti kuitenkin huumoria ja iloista mieltä, ja lopulta pääsimme Suomen tulliin ja onnistuneesti läpi. Olimme poikkeuksellisesti perillä Mäntlahdessa vasta n. 20.30.

Jälleen kerran, kiitos Eevalle matkan järjestelyistä, ja kiitos kuljettaja Pekalle hyvästä kyydistä, sekä matkaemäntä Elisabetille bussimatkan palveluista ja valmismatkat Puolakalle ylimääräisestä Mäntlahden "mutkasta". Hyvää syksyn jatkoa matkalla olijoille ja lehden lukijoille, ei muuta kuin matkaraa säästämään ja keväällä taas mennään.

Tapani Korpela

Mänttäläisiä ravintola Kamelotissa maittavalla aterialla.

ENSIKERTAA KYLÄLÄISTEN MATKASSA

Olimme olleet jo kerran aiemmin lähdössä mäntlahtelaisten kanssa Viipuriin, mutta sitten jouduimme peruamaan matkan työkiireitteni takia. Lauantain aamuna ennen seitsemää ajelimme Mäntlahteen ja siellä pysäkillä odotteli jo muut matkalaiset. Ilma oli vähän kostea ja pimeää oli. Olimme liittyneet kovasti matkusteluiden seuraan päätellen jutuista, joita kerrottiin linjuria odotellessa.

Sieltähän se sitten saapui, linjuri, mutkan takaa. Pääsimme markatuille paikoille ja sitten alkoi kova papereiden täyttö. Matkanteko sujui nopeasti rajalle ja siitä eteenpäinkin aina Viipuriin asti.

Aluksi tutustuimme Viipurissa kahvilatarjontaan; lohileivät ja vahva kahvi tekivät kauppansa. Vitsit lensivät pöydän puolelta toiselle ja nauru maitto ja sitten kauphalliin ostoksille.

Ja salaisuutena voin kertoa, että monessa talossa Mäntlahti-Pyötsaari seudulla on tulevana jouluna Punainen pellavainen joululiina, toisilla vihreällä somistettuna.

Sitten porukkamme jakaantui eri puolille Viipuria. Kohtasimme taas kahdelta lihapatojen ääressä. Kyllä oli hymyilevää ja iloista porukkaa, ruoka maistoi ja juttu lensi. Jälkiruoka-annos oli niin iso, että Ossi auttoi Heikkiä, ei syömällä osan annoksesta, vaan syöttämällä osan Heikille. Kaikki hyvä loppuu aikaan ja meidän oli suunnitettava linjurille. Pienen viivytyksen jälkeen pääsimme kotimatalle.

Mukavastihan se meni, Tatu lauloi ja Mäntlahden oma enkelikuoro vahvisti sulosointuja. Muutama kappale vedettiin yhteislaulua. Pääsimme Venäjän tulliin, saimme sen toisen leiman passiin ja lähdimme kohti Suomen tullia. Rajalla istuimme linjurissa ja näytimme passia, ihmettelimme miksi rajavartija ei lähde jo pois ja sieltähän se tuli: väkärä oli väärinpäin leimassa. Kyllä tätä voimme kertoa vielä vuosienkin jälkeen lapsenlapsille keinustuolissa istuen, että mummin ja papan passissa

oli väkärä väärinpäin.

Virkailija kävi sitten kaikille korjaamassa kynälään väkärän toisinpäin ja niin olimme vihdoinkin menossa kotiin päin. Sitten vielä jännitimme, josko Korpeloiden sokerikarpalot huomataan, vaan eivät kyselleet ja niin pääsimme paluumatkalle. Marjatta ja Tatu olivat ostaneet karpalokarkkeja, vaikka mennessä oli nimennä kielletty tuomasta karpaloita tai lakkoja tuliaisina. Muusta ei oltu puhuttu mitään, eikä kenelläkään mitään muuta ollutkaan.

Ensikertalaisena jäi oikein hyvä maku suuhun matkasta, mukavaa oli ja Viipuri tuli nähdyksi vuosien jälkeen. Jotain oli kylässä muuttunut, mutta hyvin tunsin samaksi Viipuriksi kuin 20 vuotta sitten.

Osa ruplista jäi käyttämättä ikään kuin pesämunaksi seuraavaa kertaa varten....

Ensikertalaiset Soile ja Ossi

VALOKUVAT SOILE KORPELAINEN

Pyötsaarelaiset nauttivat herkullista ruokaa ravintola Kamelotissa.

MARMUTIT VALLOITTIVAT KARHULAN

Hakanen-teatteri, LAKU lasten ja nuorten kulttuurikeskus, Kotkan kulttuuriasiainkeskus ja yksittäiset kulttuuri-toimijat järjestivät Lastenoikeuksien päivänä Rajaton-teatteritapahtuman Karhulan Kyminsuussa. Ideana tapahtumassa oli, että teatteri kuuluu kaikille. Esiintyjät koostuivat paikallisista harrastajista. Haminasta mukana olivat Teinisirkus, teatteriryhmä MamMatit sekä Mäntäläiden kyläteatteri Marmuttien Naamiot.

Marmuteille kokemus oli ainutlaatuinen, esiinnyttiinhän nyt ensi kertaa oikeassa teatterissa, isolla lavalla ja suurelle joukolle yleisöä. Tehtävä ei ollut helppo, naamioiden takaa ei nähnyt toisia esiintyjä eikä niin suurella lavalla oltu ennen esiinnytty. Mutta aplodeja saatiin ja päätettiin edelleen kehittää Naamio-teatteria.

Mervi Hyppänen

VALOKUVA SUSANNA KORPELA

Marmutit Mäntäläiden Toivolassa Pikujoulu-ohjelmalla 4.12.

VALOKUVAT BASHO POELMAN

Orkesterimontussa äänimaisemasta huolehti jälleen Käräsän ja Sannan Incredible orkesteri. Yleisöä oli alun toistasataa.

TEATTERIA MÄNTLAHDEN HIRVIPEIJAISSA:

VAIN MUUTAMAN HIRVEN TÄHDEN

Mäntlahden kulttuuritarjontaan saatiin sunnuntaina 28.11. uusi aluevaltaus, kun seurantalo Toivolan pienellä näyttämöllä esitettiin Nopsa Kiven käsikirjoittama pöytä näytelmä: Vain muutaman hirven tähden. Ainutlaatuiseksi asian teki se, että näytelmä pidettiin kyläteatteri Marmuttien ja Mäntlahden Erämiesten näytelmäpiirin ensimmäisenä yhteisesityksenä.

Esityksen taustalla oli Mäntlahden kylän perinteinen ja vuosittainen hirvenmetsästys. Esityksessä ei tarkasteltu yhtä tiettyä jahtitapahtumaa, vaan 1950-luvulta lähtien olevien jahtien pikkusattumuksia.

Metsästyksen vaiheista seurattiin

- aloitustapahtumia ja jahtiin järjestäytymistä (Kohtaus 1)
- ajoketjun matkaa lähtöpaikalle, järjestäytymistä rituaaleineen ja ketjutyöskentelyä (Kohtaus 2)
- ampujien järjestäytymistä ja toimintaa kohdattaessa saaliseläimet (Kohtaus 3) sekä
- saaliinjakoa ja jahtiseurueen iloista päätösjuhlaa (Kohtaus 4).

Näytelmä perustui osittain tositahtumiin. Vaikka henkilöt tuntuivatkin jotenkin tutuilta, niin heitä ei suoraan voitu yhdistää keneenkään kyläläiseen erikseen (tai ei ainakaan olisi pitänyt yhdistää).

Näytelmä oli sijoitettu Mäntlahden Erämiesten kyläläisille ja maanomistajille tarjoaman maukkaan hirvikeiton ja kakkukahvien lomaan ja poikkesi varmasti aikaisemmista peijaisista.

Näytelmä sai taputuksista ja lukuisista naurunpyrskähdyksistä päätellen myönteisen vastaanoton yli 60 henkilön täydel-

tä katsomolta. Ei pidä yllättyä, jos näihin näyttelijöihin tul- laan piakkoinkin törmäämään näyttämötaiteessa. Täytyy onnitella erityisesti Vilniemen hirvimiesten taidetuntemusta, kun he varasivat jo kyseisen taidetapahtuman ensi vuodelle Vilniemelle. Muutkin kylät ehtivät vielä mukaan, jos pitävät kiirettä!

Risto Muurman

Näytelmäryhmäläisiä harjoituksissa

VALOKUVA TURKKA KAARO

HIRVIPEIJAISET MÄNTLAHDESSA 2010

Lauantaina 28.11.2010 koettiin Mäntlahden kylässä jälleen hieman harvinaisemmanlaatuista kulttuuritarjontaa, kun vuorossa oli Mäntlahden Erämiesten hirvipeijaiset. Kun urheiluseura Mäntlahden Rannanpojat tarjosi tilaisuuden pitopaikaksi seurantalo Toivolan yhdistivät Kyläteatteri Marmutit ja Erämiesten näytelmäpiiri voimansa. Lopputulokse- na syntyi heidän peijaisissa esittämänsä Risto Muurmanin (alias Nopsa Kiven) kirjoittama ja ohjaama näytelmä Vain muutaman hirven tähden, joka perustui osittain tositahtumiin. Esityksen taustalla oli nimittäin Mäntlahden kylän perinteinen vuosittainen hirvenmetsästys, josta oli poimittu erilaisia jahtitapahtumia sekä pikkusattumuksia aina 1950-luvulta nykypäivään asti.

Itse peijaistilaisuus aloitettiin Metsästysseuran puheenjohtajan Arto Taurian tervetuloivotuksella. Sen jäl- keen nautittiin Erämiesten talkooporukan valmistelema mu- realihainen ja maukas hirvisoppa, jonka pääkokki Veli Myy- ryläinen oli yhdessä Arto Taurian kanssa Jorma Lommin pa- dassa ulkona keittänyt. Päälle oli tarjolla vielä maukkaat peijaiskahvit herkullisine tarjottavineen.

Varmasti koko tämänvuotisiin peijaisiin osallistunut salin täysi yleisö huomasi, että kun kylän voimavaroja yh- distetään, niin potentiaalia löytyy. Onhan esimerkiksi vain harvalla metsästysseuralla oma näytelmäpiiri peijaisten ohjelmatarjontaan annettavaksi.

Susanna Korpela

HENKILÖJAKO:

- Urkki Varma, varmaotteinen jahtipäällikkö
- Risto Muurman
- Kaius Raplinki, alati arvosteleva ex-jahtipäällikkö
- Kari Mänttari
- Manu Onkimies, viluun taipuvainen majamestari
- Turcka Kaarto
- Vili Hellsten, nopeajalkainen ketjupäällikkö
- Arto Tulkki
- Pena Kolistaja, luotettava ketjupäällikön apulainen
- Pentti Järviö
- Olle Sompa, ajohenkilö
- Janne Yrjönen
- Orvokki Mäntylä "Mäntyläskä", ajohenkilö
- Eeva Salasto
- Mats Pentinpoika, perinteitä vaaliva ajohenkilö
- Tapani Korpela
- Ajohenkilöt Darja ja Marjatta:
- Tarja Porkka, Marjatta Korpela
- Veli Nopea, nopeaotteinen ampuja
- Jouko Sahala
- Väinö Paussi, manaileva traktorimies
- Taisto Puustelli
- Taavetti Hokkanen, poliisi
- Taisto Puustelli
- Kolme hirveä ja yksi aishire - Muut

Jylhät petäjät
ikikuuset salaista
tietoa täynnä.
Kätkössä syvä lampi,
metsän valvova silmä.

Isoäidit ja
vaarit, kuusten kaltaiset,
oksat levällään
suojaamassa lapsia.
Näkevät sydämellään.

VALOKUVAT MARJA-LEENA KOSKELA

Päivä hämärty,
kaste hytty kuuraksi,
oksat jäykistyvät.
Kirkas kuu tulee esiin,
korsilla lumen valo.

RUNOT PIRKKO SORANTA

KYYDITYSLAITOS - KESTIKIEVARIT

Lokakuussa Klamilan Olutsillan kokoontumisessa Ravintola Sillankorvassa oli aiheena Kuninkaantie kestikievarit. Luennoitsijaksi oli kutsuttu paikallishistorian asiantuntija Alpo Lommi. Hän kertoi entisaikojen liikenteestä Haminan ja Pietarin välillä sekä esitteli mielenkiintoisen kirjan, Toivo Muurmanin muistelmamitoisen tutkielman Kyytilaitoksen kehityksestä. Kirja kertoo liikkumisen historiasta alkaen ajalta, jolloin Viipurin linna (1293) perustettiin sekä Koukin kestikievarin vaiheista 155 vuoden ajalta. Kirja on lainattavissa Haminan kaupungin pääkirjastosta, jossa sitä on yksi varastokappale sekä Virojoen kirjastosta, jossa kirjoja on muutama kappale.

Kirja on kopio Toivo Muurmanin käsin kirjoittamista muistiinpanoista, joten sitä ei ole helppo lukea, mutta vaivanäkö kannattaa. Toivo Muurman kuvaa kirjan alussa maanviljelijöiden asemaa 1200-luvulta lähtien, jolloin talopojat eivät vielä olleet itsenäisiä. Hallinto saattoi määrätä heidät milloin mihinkin työhön ja lähes aina palkatta. Museotiekin oli alussa pelkkä ratsastuspolku, mutta Viipurin linnan perustamisen jälkeen tarvittiin tie tavaroiden kuljettamiseen. Meritse kuljetettiin osa tavaroista, mutta maantietäkin tarvittiin. Rantatien tekoon määrättiin paikallisia maanviljelijöitä ja kerrotaan virolahtelaisten olleen kiviltoja rakentamassa aina Viipurissa asti.

Uudesta tiestä tuli hyödyn lisäksi paljon harmia paikallisille asukkaille. Ruotsalaiset ja venäläiset sotajoukot kulkivat tilanteen mukaan tietä pitkin ryöstellen tienvarrella olevia asumuksia. Asukkaat joutuivat pakenemaan lähimetsien piilopirteihin ja palasivat takaisin taloihinsa vasta tilanteen rauhoituttua. Joskus asukkaat eivät enää palanneet entisiin asumuksiinsa vaan tilat jäivät autoiksi.

Muistiinpanoissaan Toivo Muuri kertoo kestikievari- eli majatalo- ja kyydityslaitoksen synnystä. Entisaikoina maanteitä pitkin kuljettiin hevosilla ja jalan, joten matkat kestivät useita päiviä. Vilkkaimpien teiden varsille tarvittiin paikkoja, joissa oli mahdollisuus levähtää, ruokailla ja yöpyä. Kaikilla ei ollut omia hevosia, joten kyytiäkin tarvittiin. Luotiin järjestelmä, jossa joku maantienvarrella asuvista talonpojista veloitettiin kestitsemään, majoittamaan ja kyyditsemään matkustajia. Näitä ns. kestikievaritaloja oli määrättyin välimatkoin sekä kaupungeissa että maaseudulla. Osa matkustajista oli kuninkaan virkamiehiä, joita kyyditsemään teiden varsilla asuvat oli veloitettu jo aiemmin. Kyydityslaitoksen kehittyessä ja laajentumassa kestikievarien isäntien sallittiin ottaa rahallinen korvaus tarjoamistaan palveluista.

Matkustajamäärien lisääntyessä eivät kestikievaritalojen isännät enää selvinneet kyydityksistä, joten lähinaapurit määrättiin osallistumaan niihin hevosineen ja ajoneuvoineen. He saivat rahallisen korvauksen kyydeistä ja näin mahdollisuuden ansaita rahaa. Liikenteen

Alpo Lommi luennoimassa Kuninkaantien kestikievereista Olutsillassa Sillankorvassa. Hänellä oli mukanaan erikoinen pieni kirja-harvinaisuus (kädessä kuvassa): haminalaisen vossikan kyytivaruskirja 1900 luvun alkuvuosilta.

yhä kasvaessa määrättiin kauempana asuvat maanomistajat mukaan kyyditsemiseen. Heidän tuli kaksi kertaa vuodessa pitää määrätty aika hevosta valmiina kyyditykseen joko kestikievaritalossa tai sen lähetyillä. Näiden hollikyytien mainitaan olleen voimassa jo 1600-luvun loppupuolella.

Alkuun näistä kyydeistä saatu rahallinen korvaus vastasi kyydityksen kuluja, siihen käytettyä aikaa ja työtä. 1700-luvulla korvaus ei enää ollut riittävä ja 1800-luvulla kestikievarin pito ja kyyditys kävivät maanomistajille raskaiksi. Asiasta valitettiin jatkuvasti, joten 1883 valtiopäivät säätivät asetuksen, jonka mukaan kyyditykset ja kestikievarin pito huutokaupattiin viideksi vuodeksi kerrallaan urakalla suoritettavaksi. Näin toimittiin vuoteen 1920 asti, jolloin pito-oikeus lyhennettiin kolmeen vuoteen. Rautatiet ja autoistuminen vähensivät ja lopulta teivät kyydityslaitoksen kestikievarineen tarpeettomaksi, joten järjestelmä loppui pikkuhiljaa 1930-luvulla ja lakautettiin kokonaan vuonna 1955.

Reservi- ja Hollikyydit

Mikäli kestikievari ei pystynyt huolehtimaan kaikista kyydityksistä, oli lähellä olevien talojen suoritettava ns. reservikyytejä. Matkustajamäärien lisääntyessä myös kauempana asuvat veloitettiin

osallistumaan kyyditsemiseen. Jokaisen talon tuli osallistua ns. hollikyytien järjestämiseen lähettämällä määräajaksi mies ja hevon kestikievariin kyytiin. Kestikievareihin tai niiden lähistölle oli järjestetty majoitusilat hollikyytiläisiä varten.

KOUKIN ELI GRÖNVIKIN KESTIKIEVARIS- TA MAJATALOON

Klamilan koulun paikalla sijaitsi ensimmäinen kestikievari Haminasta itään päin kuljettaessa. Siitä, milloin kestikievari on perustettu ei ole varmuutta, mutta oletettavaa on, että se on ollut siinä jo 1600-luvulla, jolloin kestikievari- ja kyydityslaitosta luotiin. Olihan vanha Rantatie tärkeä väylä Turun ja Pietarin välillä.

Talo oli kruunun omistuksessa ja sitä viljelivät alkuun tavalliset talonpojat, mutta vuonna 1754 sen vuokraoikeudet siirtyivät säätyläisten haltuun. Ensin Haminan garnisonirykmentin välskäri Andreas Rückmanille, vuonna 1759 Elias Nybohmille ja vuonna 1764 Haminan kaupungin pormestarille Anton Wullfertille. Hänen aikanaan tilalla kerrotaan olleen kestikievari, jota sanottiin kyytiasemaksiksi. Siellä oli päivittäin jopa 12 hevosta kyytiä odottamassa, joten Toivo Muurin arvelujen mukaan siellä on täytynyt olla myös majoitus ja ravitsemuspalveluja. Anton Wullfertin halussa tila oli vuoteen 1785, jolloin hän kuoli.

Tämän jälkeen tilan vuokraoikeudet joutuivat josain vaiheessa valtioneuvos Reinhold Matias von Eksparren haltuun, joka möi ne haminalaiselle kauppiaille, raatimies Jeremias Forsbergille vuonna 1804. Hän kutsui kestikievaria pitämään veljensä Eliaksen vaimoineen ja heidän jälkeensä kievaria piti Eliaksen poika Risto.

Kruunun tilojen vuokraajille myönnettiin lunastusoikeus vuokraamiinsa tiloihin ja Jeremias Forsberg osti Grönvikin vuonna 1836. Pian tämän jälkeen hän hankki omistukseensa naapuritiloja yhteensä noin 500 hehtaaria. Vuonna 1838 hän testamenttasi tilan veljenpojalleen Jeremiaalle ja kestikievari alkoi kehittyä. Tulipalos-

Uutela, jossa Koukin kestikievari oli vv. 1874-1920. Nykyinen tien vieressä oleva rakennus on vuodelta 1892.

GRÖNVIKIN ISÄNTIÄ

Juho Kouki	1734-17?
Eerikki Kouki	17? - 1744
Sipi Kouki	1745-1751
Andreas Rückman	1754-1759
Elias Nybohm	1759-1764
Anton Wullfert	1764-1785
Reinhold M. von Eksparre	? - 1804
Jeremias Forsberg	1804-1806
Elias Forsberg	1807-1831
Christian Forsberg	1832-1840
Jeremias Forsberg	1841-1850
Matti Forsberg	1851-1864
Elias Forsberg	1865-1873

KOUKIN MAJATALON ISÄNTIÄ

Kristian Muurman	1874-1884
Juho Muurman	1885-1920

sa palaneiden rakennusten tilalle rakennettiin uudet. Varsinainen päärakennus, jossa oli yhdeksän huonetta, sijaitsi nykyisen koulun paikalla. (Osa entisen kansakoulun, ns. yläkoulun tiloista on vanhaa Grönvikin päärakennusta.) Tien eteläpuolella olivat tilat matkustajille ja hollimiehille hevosineen, joita enimmillään oli 14 hevosta kerralla.

Hollimiehet tulivat Virolahdelta ja lähipitäjistä, jopa Säkkiärveltä asti. Nimismies laati kyytivelvollisista listan, josta kievarin pitäjä tarkisti, kuka milloinkin oli kyyti- vuorossa. Saman kylän miehet pyrittiin laittamaan kyyti- vuoroon samalla viikolla. Vuoroja tuli kaksi kertaa vuodessa ja hevosten ja hollipäivien lukumäärä määräytyi manttaalikoon mukaan.

Kauppias Jeremias Forsbergin kuoltua hänen omistuksessa olleen Skipparin tilan, Uutelan, osti häppiläläinen Matti Muurman ja hänen vaimonsa Klaara Vilhelmiina. Vuonna 1874 aloitti Kristian (Matin poika) Muurman kestikievarin pidon Uutelassa. Koska Kristianin äiti oli Jeremias Forsbergin veljen tytär, jatkui kievarin pito sukutalossa. Uutelassa ei ollut erillisiä tiloja hollimiehille vaan he majailivat talon suuressa tuvassa. Kyytien tarve oli vähentynyt niin, että hollimiehiä ei enää tarvittu kerralla kuin neljä. Matkustajia varten talon toiseen päähän oli rakennettu kestikievarihuoneet, sali ja kaksi huonetta.

Koukin majataloa pidettiin Muurmanilla 45 vuotta vuoteen 1920. Tällöin majatalon pitojakso oli lyhennetty kolmeen vuoteen ja sen sai pidettäväksi aina talo, joka tarjosi huutokaupassa halvimman hinnan. Vuonna 1920 majatalo siirtyi Aaro Ketolalle, vuonna 1924-26 majatalon oli Jaakko Korpelalla ja vuosina 1927-29 Taneli Klamilla.

TAVERNA – KROUVI – KAPAKKA - KLUBI

Ennen kestkievareita, 1300- ja 1400-lukujen molemmin puolin, Eerik Pommerilaisen toimiessa kuninkaana oli säädetty maalakeja, jotka edellyttivät "tavernien" perustamista kaupunkeihin ja vilkkaammin liikennöityjen teiden varsille. Tavernat olivat taloja, joista matkustavaisille piti myydä ruokaa ja olutta sekä myöhemmin myös väkijuomia. Niitä perustettiin määrättyjen välimatkojen päähän toisistaan. Tavernat olivat kapakoita, joissa myös paikallisille asukkaille myytiin väkijuomia. Kapakka-nimityksen kerrotaan tulleen Suomeen 1600 -luvulla Kustaa Adolfin palatessa Venäjälle suuntautuneelta sotaretkeltä.

Lieneekö yksi tällainen taverna, klubi sijainnut Lupinmäen juurella, Haminasta itään päin tultaessa tien oikealla puolella. Kerrotaan, että Lupinmäki olisi saanut nimensä juuri tästä klubista. Haminan herrat olivat kuulemma käyneet klubilla juopottelemassa ja ihailemassa mäeltä aukeavaa maisemaa. Matkustavaisten kerrotaan levähtäneen ja toisten odotelleen jatkokyytejä vielä 1900-luvun alkupuolella Lupin tädin luona. Tarkka kulki ja voi vieläkin löytää metsänreunasta tiiliä todisteena sille, että paikalla on ollut asutusta.

Mervi Hyppänen

Lähteet:

Muurman, T. 1971. Kyytilaitoksen kehityksestä, Virolahden Koulun kestkieväri. SKS.

Lommi, A. 2003. Pohjakunnan kyläkirja I. Painokotka oy.

Lommi A. esitelmä 14.9.2010 Ravintola Sillankorva.

Kansanperinteen arkisto A-K 2494/1972

Hietakylän vanhan hautausmaan toiseksi vanhimpaan hautaan on haudattu kauppias Jeremias Forsbergin kaikki kuusi, kulkutau-teihin vuosina 1794-1808 kuollutta lasta.

Klamilan vanhan koulun kohdalla oli kestkieväri kaikkine rakennuksineen molemmin puolin Museotietä 1600 luvulta lähtien vuoteen 1873. Paikalle rakennettiin kansakoulu vuonna 1889.

KLAMILAN KOULU

Klamilan yläkoulu on rakennettu vuonna 1889 ja remontoitu vuosina 1955 ja 1979. Alakoulu on rakennettu 1930-luvulla. Tilat eivät täytä nykyisiä määräyksiä opetusrakennuksesta. Yläkoulu on yleiskaavalla suojeltu kohde, mikä hankaloittaa rakennuksen peruskorjausta. Peruskorjaukseen ja laajennukseen on myönnetty valtionosuus vuodelle 2013.

Valtuustoseminaarissa tekn. johtaja Uski kertoi Klamilaan suunniteltavan kokonaan uutta koulua Häppiläntien ja Sepänkorventien väliselle kunnan omistamalle tontille. Kokonaiskustannusarvio on noin 2,4 miljoonaa euroa, josta valtionosuutta on lupailtu 1,2 miljoonaa euroa. Rakennusaikana ei tarvittaisi tilapäiskoulua ja vanhan koulun tyhjennyttyä se myytäisiin.

Klamilan koulussa on 46 oppilasta, joista kuljetusoppilaita on 25. Oppilasennusteen mukaan Klamilassa on neljä opettajaa kevääseen 2016.

Vuosi	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16	2016-17
Oppilaita	52	58	57	57	59	51	49
1-luokalle	12	9	6	5	12	7	10

Tuomo Peltola

PYÖTSAAREN KALASTUSKUNTA TIEDOTE LOKAKUU 2010

PYÖTSAAREN LÄHIALUEEN VESISTÖN TILAN PARANTAMISHANKKEEN KÄYNNISTYMINEN.

Kalastuskunnan kokouksessa 18.7.2010 päätetty hanke käynnistyy viikolla 42.

Kalastuskunta sai hankkeelle Sepran, EU:n maaseuturahastosta Manner-Suomen maaseutuohjelman mukaisista rahoitusta 75%. Pyötsaaren kalastuskunnan osuudeksi jää 25% n. 9000 euroa, josta talkootyön osuus on 5000 euroa. Urakoitsijan valinta tehtiin neljän urakoitsijan tarjousten pohjalta.

Hankkeen urakoitsijaksi valittiin Jarmo Juhani Lindholm Kotkasta. Urakointityön kalustona hänellä on lautta 5 x 17m, syväys n. 90 cm. Keventämällä on syväys n. 50 cm, sekä kaivinkone 16 tn, jonka puomin ulottuvuus on 7 m.

Parantamishankkeeseen liittyville toimenpiteille on saatu Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ruoppauslupa. Lupa perustuu vesilain 1 luvun 30 §:ään. Hankkeen pääasiallinen tarkoitus on ennallistamalla saada salmien virtaukset lisääntymään. Virtauksien lisääntyminen edesauttaa rehevöityneiden ran-

tojen ja salmien haitan poistamista.

Salmien kunnostustyöt alkavat Nuotsaaren ja Pyötsaaren salmesta ja etenevät sääolosuhteet huomioon ottaen. Parannustöitä tehdään seuraavissa kohteissa: Kivisalmen sillan penkereen muotoilu, Nuotsaaren - Pyötsaaren, Pyötsaaren - Viivolmin, Viivolmin - Mustikkasaaren ja Reiviikin lahden salmet.

Kunnostustöitä tehdään tänä vuonna niin kauan, kuin sää ja keliolosuhteet sallivat. Talven keskeyttäessä työt, kunnostus jatkuu keväällä. Töiden valmistumisen takaraja on toukokuun loppu 2011.

Hankkeen ruoppauslupa käsittää koko Pyötsaaren lähialueen. Myönnetyn ruoppausluvan massojen määrässä on otettu huomioon myös mahdolliset yksityishenkilöiden, pienet oman rannan ennallistamiseen liittyvien töiden massat.

Urakoitsija on ilmoittanut, että hankkeen jälkeen hän voi tehdä yksityishenkilöiden rantojen ennallistamista.

Yksityisten ennallistamistöistä, jotka ulottuvat Pyötsaaren kalastuskunnan vesialueelle, on annettava kirjallinen suunnitelma kalastuskunnalle. Laajoissa ennallistamis- tai ruoppaustyössä on yksityishenkilön tehtävä ELY-keskukseen ruoppausilmoitus.

Hankkeeseen liittyvissä kysymyksissä voi kääntyä kalastuskunnan hoitokunnan jäsenten puoleen.

RAKILAN KOTA

Rakilan osakaskunnan EU-hanke Kalarannassa on valmis ja rahoitukset eli 50 % kustannuksista saatu. EU-tarkastaja kävi katsastamassa uudistettua rantaa ja oli lopputulokseen tyytyväinen.

Rantaan on rakennettu 16-paikkainen venelaituri, uusi betonipohjainen veneenlaskupaikka ja sinne tie sekä Kota kokoontumista varten. Lisäksi rantaan on kunnostettu uimapaikka, jotta pienemmillä ja uimataidottomilla on mahdollisuus uimiseen. Syystuulet vievät uimapaikalle ajatun hiekan mennessään, mutta suunnitteilla on ajaa aina keväisin pari kuormaa uutta hiekkaa Klamilasta. Näin jatketaan muutaman vuoden ja katsotaan josko hiekka alkaisi vähän pysyä.

Kota on kylällä otettu hyvin vastaan, siellä on jo järjestetty illanistujaisia, muutama kokous ja yhdet Haminan kaupungin työntekijän läksiäiset. Kota on lukittu, mutta jokaisella talkoisiin osallistuneella ja kyläläisillä on avaimet. He voivat halutessaan mennä vaikka iltasella Kodalle makkaranpaistoon.

- Järjestyshäiriöitä ilkeiden tekijöitä ei ole ollut, kertoo osakaskunnan puheenjohtaja Pentti Rokka. Rannassa on myös iltaisin kävijöitä, kun veneen omistajat käyvät tarkistamassa veneensä. - Ylimääräiset liikkujat ja häiriköijät huomataan heti, hän muistuttaa.

Mervi Hyppänen

MÄNTLAHDENOJAN PERKAUS

Ojauomien puuston raivauksen teki Simo Pekonmäki. Osa maanomistajista raivasin puustonsa itse. Varsinaisen perkaustyön suoritti Kaivu ja kuljetus V. Takala & kumpp. Uomia perattiin yhteensä 12242 m. Työ tehtiin 1.1.2009 - 30.3.2010 välisenä aikana ja viimeistely- sekä korjaustyöt tehtiin kesällä 2010.

Työhön sisältyi kaivumaiden levitys peltoalueilla ja

muotoilu metsäalueilla. Kaivupuoli määräytyi edellisen perkauksen vastapuolille. Erillistä kaivumaiden läjityspaikkaa ei tarvittu, sillä isommat kivet kasattiin sopivaan läjityspaikkaan. Juurakot kasattiin tai haudattiin maanomistajan toiveiden mukaan.

Kaakkois-Suomen ELY- keskus on 1.10.2010 myöntänyt peruskivutusavustuksen Mäntlahdenojan perkausprojektille. Avustusta on myönnetty maatalouden kehittämisrahaston varoista 30.500 euroa eli 50 % hyväksytyjen kustannusten määräästä.

KYMENLAAKSO GOES TURKU MED JUNA! 12.-15.5.2011

Kymenlaakso 2011- Yllätyksiä sivuraiteilta! on rento ja nimensä mukaisesti yllätyksiä tarjoava, poikkitaiteellinen tapahtuma, joka esitellään ennen näkemätöntä kymenlaaksolaista kulttuuria ja Kymenlaaksoa turkulaisille kulttuuripääkaupunkivuonna, 12.-15.5.2011. "Vanha Suomi" suorastaan valloittaa Turun: luvassa on näyttelyitä, kuvataidetta, designia, musiikkia, teatteria, tanssia ja sirkusta, siis kymenlaaksolaisia yllätyksiä tutustuttavaksi ja tuotteita ostettavaksi!

Kymenlaakso 2011 on myös matka Kymenlaaksosta Turkuun, joka taittuu junalla osittain sivuraiteilla Kotkasta Kouvolan, Lahden, Riihimäen, Hämeenlinnan ja Tampereen kautta. Yleisöllä on mahdollisuus osallistua junamatkaan joko koko matkan ajan tai osan matkasta. Matkustajille on luvassa monenlaisia taide-elämyksiä, työpajoja, musiikki- ja draamaesityksiä sekä maakunnan

herkkuja. Lipunmyynti tapahtumaan alkaa kevättalvella 2011.

Kymenlaakso 2011 on myös näyttely, joka koostuu kymenlaaksolaisista tarinoista, kymenlaaksolaisten omasta näkemystä maakunnastaan rakennemuutoksen keskellä vuonna 2011. Se pohtii ja kommentoi taiteen ja kulttuurin merkitystä rakennemuutoksessa, ihmisten arjessa. Tapahtuma tuo kulttuurin pois tehtaiden varjosta ja sivuraiteilta näkyvästi esiin!

Tapahtuma-aika: torstaina 12.5.2011 lastaustapahtuma Kotkassa, perjantaina 13.5.2011 lähtöjuhlat Kouvossa, 13.5.2011 matka Kotkasta Kouvolan kautta Turkuun, Kymenlaakso 2011 -tapahtuma Turussa 13.-14.5.2011, paluumatka Kouvolaan 14.5.2011, paluujuhlat Kouvossa ja Kotkassa 15.5.2011.

Lähde: <http://www.k2011.fi>

KYMENLAAKSO 2011

YLLÄTYKSIÄ SIVURAITAILTA

Ota yhteyttä ja seuraa:

• Cursor Oy

Marjo Luomi. Projekt specialist
marjo.luomi@cursor.fi

• Projekin nettisivut:

<http://www.k2011.fi>

Piano ja vahtimestari VALOKUVA MERVII HYPÄNEN

JÄTTEENKULJETUSTA - MIHIN HINTAAN?

Jätelain mukaan kunnan on järjestettävä joko omana toimintana taikka muuta yhteisöä tai yksityistä yrittäjää käyttäen asumisessa syntyvän jätteen kuljetus. Virolahden (Haminan) järjestämässä jätteenkuljetuksessa kunta olisi valtuuttanut Kymenlaakson Jäte Oy:n (osakaskuntana) kilpailuttamaan hankintalain mukaisesti jätteenkuljetuksen alueellaan.

Sopimusperusteisessa jätteenkuljetuksessa jätteen haltija sopii suoraan jätteenkuljetuksen yrittäjän kanssa. Yksittäisellä jätteenhaltijalla ei ole juurikaan mahdollisuuksia kilpailuttaa jätteenkuljetustaan. Tämä näkyy merkittävin hintaeroina Kymenlaakson Jäte Oy:n kilpailuttamiin kuntiin nähden. Hintojen vertailusta 240 litran astioilla voidaan todeta seuraavaa:

	Kuljetus	Käsittely	ALV	Yhteishinta	
Kouvola, liitti	1,78	2,08	0,89	4,74	Kilpailutettu
Kotka	1,70	2,61	0,99	5,30	Kilpailutettu
Hamina	3,96	2,76	0,90	7,62	Sopimusp.
Virolahti	2,22	3,40	1,29	6,91	Sopimusp.

Kaakonkulman yhteinen ympäristölautakunta lausunnossaan jätteenkuljetusjärjestelmästä oli Kymenlaakson Jäte Oy:n järjestämän kilpailutetun jätteenkuljetuksen kannalla. Hamina on päättänyt pysyä sopimusperustaisessa Kymenlaakson kalleimmassa vapaassa markkinavoimien ohjailemassa jätteenkuljetuksessa. Jätteenkuljetus-

yritysten keskinäisen kilpailun uskotaan alentavan hinnat kilpailutettujen kuntien tasolle tulevina vuosina.

Jätehuoltoyritykset puolustivat joukolla Haminan torilla sopimusperusteista jätteenkuljetusta. Saavutetusta edusta pidetään kiinni ja kuntalaisilla maksatetaan jätteenkuljetusyritysten määräämiä taksoja. Mikäli kunnan tekninen lautakunta, kunnanhallitus ja kunnanvaltuusto arvioivat, ettei vapaa kilpailu toimi kunnan alueella esimerkiksi vain yhden jätteenkuljetusyrityksen toimiessa kunnan alueella, on kunnalla mahdollisuus määrätä ehtoja jätteenkuljetukseen. Kunnan määräämät ehdot voivat koskea kuljetettavan jätteen lajia ja laatua, kuljetuksesta lajeittain perittävää kohtuullista ylintä hintaa samoin kuin aluetta, jolla kuljetuksen suorittajan on tarjottava kuljetuspalveluja. Virolahdella ehto voisi koskea hintaa esim. "Jätteenkuljetuksesta perittävä yhteishinta Virolahdella ei saa ylittää kuin 30 % Kymenlaakson Jäte Oy:n kilpailuttamien Kymenlaakson kuntien jätteenkuljetuksista perimää keskihintaa."

Virolahti ja Hamina ovat päättäneet käynnistää kuntaliitosneuvottelut, joten Virolahden tekninen lautakunta esitti kunnanhallitukselle pysymistä sopimusperusteisessa jätteenkuljetuksessa. Kunnanhallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti. Kunnanvaltuusto päätti kokouksessaan, että Virolahden kunnan jätteenkuljetus järjestetään toistaiseksi sopimusperusteisena.

Tuomo Peltola

HAAVEITA JA UNELMIA VIROJOELLA

Virolahden läntisessä kylässä on ihmetelty virojokisten halua rakentaa julmettu 1 000 neliön suuruinen paloasema 3 500 asukkaan Virolahdelle. Kunnassa on hyvät ja toimivat VPK:t Klamilassa, Ravijoella ja Kirkonkylässä, jolloin Virojoen VPK:n toiminta-alueelle jää arviolta noin 2 000 ihmistä.

Paloaseman alustava kustannusarvio on kaksi miljoonaa euroa eli hiukan alle 600 euroa jokaiselta virolahtelaiselta. Nykyinen velkamäärä ylitti vuodenvaihteessa jo 4 000 euroa/asukas, joten uusien miljoonainvestointien tekoa kannattaa välttää.

Virojoelle suunniteltu uusi paloasema olisi 12 metrin runkoleveydellä 83 metriä pitkä ja 4 metrisiä paloau-ton paikkoja mahtuisi rinnakkain 20 kappaletta. Loput kolme metriä riittää hyvin VPK-laisten kokous ja sosiaali-

tiloiksi.

Nykyisellä, melko hyväkuntoiselle noin 400 neliön suuruiselle paloasemalle voisi tehdä pientä pintaremonttia muiden pitäjän VPK:den tapaan talkootyönä ja pihalle kunnan kustantamana lämpöeristetty peltihalli uudelle kalustolle, jolloin kustannukset jäisivät alle 200 000 euron. Sopiva investointi ylivelkaantuneelle kunnalle.

Hyvä ja kannatettava vaihtoehto olisi uusi yhteinen paloasema Virojoen pohjoispuolelle Miehikkälän kanssa yhdessä. Aiemmin on puhuttu noin 600 neliön yhteisestä paloasemasta ja 1,2 miljoonan kokonaiskustannuksista. Avustusta hankkeelle on lupailtu 350 000 euroa.

Tuomo Peltola

HURTEISET UIMARIT KALASATAMASSA
Keskiviikkoisin 17:00 - 20:00
ja perjantaisin 17:00 - 20:00

Sauna kuuma, meri kylmä!

OSAKASKUNTAPÄIVÄT 26.10.2010

Tuomo Peltola ja Seppo Jouhikainen kävivät osakaskuntapäivillä Merikeskus Vellamossa kuuntelemassa Kalastuslain kokonaisuudistuksen tilannekatsausta. Eniten porinaa aiheutti yksityisille osakaskunnan vesille aiotut kiellot ja rajoitukset.

AMMATTIKALASTUS:

- Ammattikalastajista kaupallisia kalastajia
- Ammattikalastuksesta tulee avoin. Rekisteröinti antaa oikeuden saaliin myyntiin ja tehokkaiden välineiden käyttöön.
- Trooli, nuotta, isoyssä, yli 100 koukun pitkäsiima ja yli 180 m verkot vain ammattikalastajille
- Pääsy vesille
=> sijainninohjaus?

KALASTUSOPPAAT:

- MMM:n alkuperäinen ehdotus: muuttaa 8 § niin, että opastoiminta tulisi vapaaksi kaikilla yksityisillä vesillä.
- Jatkovalmistelu MMM:ssä, ei anneta nykyiselle eduskunnalle.
- Vaihtoehtoja:
 - Kalastuskunnan myöntämä lupa, tulot jaetaan omistajille
 - ELY-keskuksen lupa
- Professori Tuorin lausunnon mukaan ehdotus ongelmallinen perustuslakinäkökulmasta.
 - Omaisuuden suoja
 - Yhdenvertaisuus (ammattikalastajat -kalastusoppaat)

Kyläläiset ja osakkaat eivät saisi laskea kuin kuusi verkkoa taikka yhden 100 koukkuisen siiman. Vesialueen omistajat voisivat vuokrata omistamansa osuuden muille kalastajille yli kuuden verkon osalta. Kuitenkin siten, ettei kuukaan muu kuin ammattikalastaja kalasta yli kuuressa verkolla.

RAHOITUS:

- Ei lopullisia päätöksiä
- Luultavasti käyttöön otetaan yhden kortin järjestelmä:
 - Alennettu maksu, jos kalastaa omilla vesillä tai omistajan luvalla
 - Perushoitomaksu ja laajennettu hoitomaksu
- Kaikki yli 18-vuotiaat maksavat
- Pilkintä ja onginta pysyvät yleiskalastusoikeuksina

Omilla vesillä verkoilla kalastavat osakkaat joutuvat maksamaan myös uisteluluvan ja hoitomaksun. Valtion kalastuskortin hinta tulee nousemaa

OSAKASKUNNAN TOIMINNAN TARKASTUS

Merkittäväksi liiketoiminnaksi on määritelty laissa 100 000 euron liikevaihto vuodessa tai yli kolmen henkilöä jatkuvasti työsuhhteessa. Toiminnantarkastuksen tarkoitus on osakkaiden mahdollisuus valvoa hallintoa. Toiminnantarkastukseen siirtyminen edellyttää sääntöjen muutosta ja päätöstä tarkastajan pätevydestä ja tarkastuksen sisällöstä. "Valitaan henkilö tarkastamaan tulevan vuoden hallintoa ja tilejä".

UUSI TILINTARKASTUSLAKI

- Uusi tilintarkastuslaki tullut voimaan v. 2007
 - Osakaskunnille annettiin siirtymäaika, joka loppuu 31.12.2011 päättyvään tilikauteen
- Maallikkotarkastajat eivät enää saa suorittaa tilintarkastusta
 - Vain hyväksytty (KHT/HTM) tilintarkastaja voi tehdä tilintarkastusta
- Tilintarkastuslain perusteella tilintarkastusta ei tarvitse suorittaa (ellei ole merkittävää liiketoimintaa)

TOIMINNANTARKASTAJAN KELPOISUUSVAATIMUKSET:

(Yhdistyslaki)

- Sellainen taloudellisten ja oikeudellisten asioiden tuntemus kuin yhdistyksen toimintaan nähden on tarpeen tehtävän hoitamiseksi
- Ei saa olla vajaavaltainen tai konkurssissa
- Toiminnantarkastaja ei voi olla hoitokunnan jäsen tai muuten vastuussa osakaskunnan toiminnasta/kirjanpidosta/varojen hoidosta

Toiminnantarkastukseen siirtyminen tapahtuu Sydänkylässä seuraavassa vuosikokouksessa maaliskuussa. "Valitaan henkilö tarkastamaan tulevan vuoden hallintoa ja tilejä". Vain nimitys muuttuu asiat pysyvät samoina.

Tuomo Peltola

LISÄTIETOA: Osakaskuntapäivien powerpoint esitetykset on julkaistu internetissä Eteläkarjalan Kalatalouskeskus ry:n internetisivuilla <http://www.ekkalatalouskeskus.fi>

Tarkempi osoite:

<http://www.ekkalatalouskeskus.fi/index.php?p=9&id=24>

TOIMINNANTARKASTUKSEN SISÄLTÖ:

(Yhdistyslaki)

- Toiminnantarkastajan on tarkastettava yhdistyksen talous ja hallinto yhdistyksen toiminnan edellyttämässä laajuudessa sekä
- Annettava kirjallinen toiminnantarkastuskertomus
- Jos on ilmennyt, että yhdistykselle on aiheutunut vahinkoa tai että laki tai sääntöjä on rikottu, siitä on mainittava kertomuksessa.

TALOUDEN TARKASTUS:

- Tositteet ja asiakirjat
- Onko eri vuosien tilipäätös- yms. tiedot vertailukelpoisia keskenään?
- Miten edellisten tilikausien ylijäämä on käytetty tai tappiota katettu?

HALLINNON TARKASTUS:

- Pöytäkirjat, kirjeenvaihto
- Minimivaatimus: nimetään laskutuksesta, laskujen maksamisesta, kirjanpidosta sekä hallituksen ja yhdistyksen pöytäkirjoista vastaavat henkilöt.

MIELIPITEITÄ, KESKUSTELUA:

Tällä palstalla julkaistaan lukijoiden mielipidekirjoituksia. Lehti ilmestyy kolmen kuukauden välein, joten keskusteluun osallistumiseen on hyvää aikaa valmistautua. Ensialkuun kaksi kirjoitusta. Voit kirjoittaa omalla nimelläsi tai nimimerkillä, vastata jo julkaistuihin kirjoituksiin tai aloittaa uuden aiheen.

ASIAA TAI EI:

MMM:n johdolla suoritetaan osakaskuntatoiminnan kehittämistä ja toimintaa ohjaa ja valvoo keskustalainen ministeri Anttila. Välimietinnössä poliitikot ja virkamiehet olivat tyytyväisiä uuden kalastuslain yleisistä suuntaviivoista, joiden tavoite on ekologinen, taloudellinen ja sosiaalinen kestävyys.

Osakaskuntapäivillä Ravijoen kalastuskunnan edustaja Heimo Tasa piti puheenvuoron, jos-

sa hän arvioi koko kalastuslain muutoksen olevan yksityisten vesien sosialisointia. Olen Heimon kanssa samoilla linjoilla. Näin vaalien alla keskustaa ja kokoomus tekevät hyvää vaalityötä perussuomalaisille julistamalla noin 800 000 maanomistajalle kuinka heidän perinteisiä 1800-luvun puolivälistä asti olleita kalastusoikeuksia poljetaan ja sosialisoidaan porvarivoimin yhteisrintamassa.

Tuomo Peltola

POHJALAISET APUUN

Kaakonkulma on lirissä. Väki muuttaa pois, vanhenee, eikä nuoria kiinnosta jäädä tänne. Voisi kiinnostaa, jos olisi työtä tarjolla tai yrittäjyyttä. Mutta ei ole. Seiskatie päättyy valtakunnan suurimpaan rajanylityspaikkaan, Vaalimaahan. Vaalimaalta Loviisaan tienvarsakauppa on venäläisten hallussa. Voisi olla myös kaakonkulmalaisten, vaan kun ei raha kelpaa täkäläisille.

Ratkaisukin olisi olemassa. Tuodaan tänne

bussilastillinen pohjalaisia, jo lähtisi bisnekset liikkeelle. Venäjän kielikään ei olisi ongelma. Pohjalainen oppii sen kahdessa viikossa, Viipurissa on kauppa kuukaudessa ja Pietarin Suomen aseman liikkeet ovat uus-kaakonkulmalaisten käsissä puolessa vuodessa.

Ehdotan, että Rannantaikaa lehti järjestä bussimatkan Pohjanmaalle. Siellä katsellaan laakeutta, jossa joka iikka on töissä ja vietnamilaiset puhuvat sujuvaa rantaruotsia. Matkalle tulisi varata myös kauppatavaraa, tontteja, sulhasia ja morsioita.

nimimerkki Vanha Erkki

ILMASTONMUUTOS - NYT !

MITEN SUOMEN ILMASTO MUUTTUU?

Suomi sijaitsee alueella, jossa lämpenemisen arvioidaan olevan selvästi voimakkaampaa kuin koko maapallon keskimääräinen lämpeneminen. Lisäksi muutokset tulevat olemaan suurempia talvella kuin kesällä. Lämpenemisen ohella sademäärien arvioidaan kasvavan.

LÄMPÖTILA

- etenkin talvilämpötilat tulevat kohoamaan
- hyvin alhaiset lämpötilat tulevat harvinaistumaan
- hellejaksot tulevat kesäisin yleistymään
- kaikkein korkeimmat lämpötilat todennäköisesti kohoavat

SADEMÄÄRÄT

- etenkin talvisateet lisääntyvät
- talviset vesisateet yleistyvät
- rankkasateiden oletetaan voimistuvan enemmän

kuin keskimääräisten vesisateiden

TUULEN NOPEUS

- eri ilmastomalleihin pohjautuvat arviot poikkeavat toisistaan
- merijään väheneminen voi lisätä tuulisuutta talvisin rannikolla
- matalapaineiden reittien mahdollinen muuttuminen voisi vaikuttaa tuulisuuteen ja myrskyisyyteen, aihetta on tutkittava lisää

LUMIPEITE JA ROUTA

- lumipeiteaika lyhenee
- lumen vesiarvo vähenee
- aluksi runsaat lumisateet voivat jopa yleistyä etenkin sisämaassa ja Pohjois-Suomessa
- routaa on nykyistä vähemmän
- lauhojen jäsateisten talvien aikana maaperä on usein märkä ja sen kantavuus on huono

Lähde: Ilmatieteen laitos (<http://ilmatieteenlaitos.fi/ilmastonmuutos/suomessa.html> 1.12.2010)

HUPSISTA, SIIS:

MAAPALLO KUUMENEE – SUOMI VIILENEE

Suomea saattavat odottaa tulevina vuosina säännölliset paukkupakkaset. Syynä on maapalloa muualla lämmittävä ilmastomuutos, **Ilmatieteen laitoksen pääjohtaja Petteri Taalas** sanoi Etelä-Suomen Sanomille.

– Uusien laskelmien mukaan napaseudun jäätikön vä-

heneminen voi muuttaa ilmastovirtauksia siten, että arktiset tuulet viilentävät Suomea talvisin, Taalas sanoi lehdelle.

Lähde: Verkkotie <http://www.verkkotie.fi> 28.11.2010 19:23

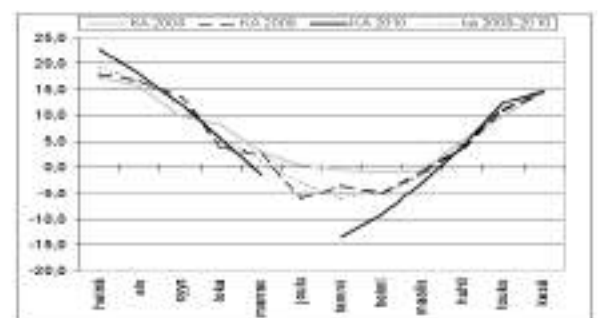
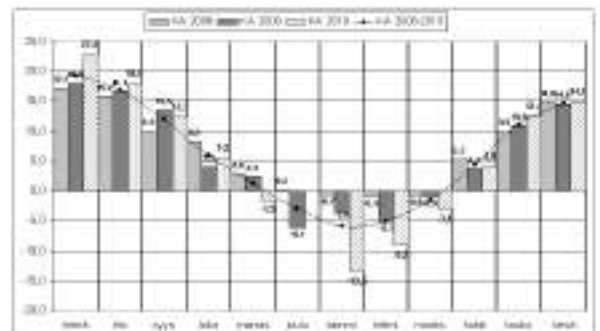
Tiede on itseensä korjaavaa, etenkin ilmastotiede. Jos ilmasto ei käytädykään ilmastomallien mukaan, eli ei lämpene (prkl), muutetaan ilmastomallia niin, että ilmasto lämpeneekin siellä, missä ei ole asutusta ja havannoitsijoita paikalla. Asutetuilla alueilla toki viilenee kun erämaat lämpenee niin pirusti. Neuvokas on tiedemies.

Vielä viime keväänä Taalas ilmoitti, ettei kahta näin kylmää talvea voi tulla peräkkäin enää, korkeintaan 20 vuoden välein. Katastrofaalinen ilmastomuutos tulee jatkossakin kääntämään pääläelleen vielä monta asiaa, pääasia että veronmaksajat maksaa bisneksen, anteeksi, siis tutkimuksen.

Ilmastotieteestä on tullut huikeaa liiketoimintaa siinä missä lääketieteestäkin, onneksi on veronmaksajia joka valtiossa, joilta rahaa saa mielinmäärin. Pandemiarokotteista ja energiasta maksetaan mitä vain.

Helmikuun numerossamme käymme Rantaituvan paikallisia mittauksia ja ilmastoasioita perusteellisemmin läpi, oikealla jatkoa viime numeron kaavioihin. Vuodesta 2010 näyttää tulevan yhtä kylmä kuin vuosi 2009 oli, ehkä kylmempikin.

Ilkka Ahmavaara

KUN ISÄ TALVIVALOT TUIJAAN RIPUSTI

Niihin aikoihin, kun isä talvivalot pihalle ripusti, oli aina pimeätä. Marraskuuta sen täytyi olla. Tuijaan se pani ne talvivalot. Ne oli sellaisia ledejä, jotka paloivat yötä päivää. Jos olisi ollut entinen aika, niin ne valot olisi laitettu koivuun, kuuseen tai mäntyyn. Nykyisin sellaisia puita on vain synkissä metsissä. Pihossa on muita puita, vaikka palmuja ja apinanleipäpuita.

Isä pani takin päällensä ja ja iPodin taskuun. Sillä oli siinä kaikki Beatlesin levyt. Sitten pani kuulokkeet päähänsä ja meni pihalle laitamaan niitä led-valoja. Katselein ikkunasta, kuinka se haki tikkaat talon takaa ja keikkui niillä. Se yritti laittaa sitä valopiuhaa niin korkealle kuin vaan pystyi. Kun se ei saanut sitä omasta mielestään riittävän korkealle, niin se otti katuharjan vielä avuksi.

Äiti ei voinut sietää Beatlesin musiikkia. Sitä inhoti aina niin kovin, kun isä kuunteli sitä, että se otti vilun ja alkoi soittaa olkkarissa niin kovaa kuin pystyi. Toisella silmällä se katsoi kuinka isä keikkui tuijan latvassa ja meinasi pudota.

Minua alkoi väsyttää, kun olin herännyt aikaisin aamulla ja olin ollut päivällä ulkona ainakin kolme tuntia. Uunissa oli tuli ja se lämmitti. Pistin sohvalla silmät kiinni.

Näin, että metsässä oli isän näköinen mies, joka hyräili Beatlesin lauluja ja keräsi sieniä. Se ei kuitenkaan ollut ihan isä, kun tiesin, että se laittaa talvivaloja piha tuijaan. Ei se voinut olla samaan aikaan metsässä. Epäilin kuitenkin niin kovin, että kävin kurkistamassa ikkunasta. Siellä se kurotti harjalla piuhoja oksiin.

Palasin takaisin sohvalle ja pistin silmät kiinni. Mies sienimetsässä tuli minua kohti, mutta se oli aika kaukana. Kuulin kuitenkin kuinka se hyräili Yellow Submarinea. Pusikko sen takana alkoi heilua. Minusta näytti, että Kersantti Pippurin orkesteri olisi hiippaillut takamaastossa torvien kera. Sitten nukahdin.

Kun heräsin, äiti oli pannut viulun pois. Talo oli hiljainen. Katsoin ikkunasta pihalle. Isä oli saanut valot paikalleen ja katseli niitä sen näköisenä, kuin että pientä säätöä vielä tarvittaisiin.

Sitten katsoin tielle päin. Isän näköinen mies, se sama joka oli metsässä, tuli taloa kohti sienikorin kanssa. Ihmettelin aika lailla, ja katsoin, että mitä isä siihen

tuumaa. Näin, että isä sitä tervehti ja lähti vastaan. Silloin menin äkäseen naulakolle, pistin kengät jalkaani ja takin päälle ja riensin ulos.

Isä tuli ovella vastaan ja pyysi katsomaan tuijan valoja. Minä menin ohi ja katselin, että missä se isän näköinen mies on. En nähnyt sitä missään. Kysyin isältä asiaa, mutta se ei kuullut, koska sen korvissa soi musiikki.

Äiti tuli ovelle katsomaan valoja, ja sanoi, että ne näyttävät kauniilta. Nyt isä otti kuulokkeet pois, ja antoi äidille suokon.

Menimme kaikki sisään. Äiti pisti kynttilöihin tullen ja kaatoi isälle ja itselleen glögiä. Hain itselleni mehua keittiöstä. Siellä oli täysi kori sieniä.

Menin olkkariin ja mietin asiaa. Se oli minusta ihme.

Erkki Kupari

VALOKUVA MARJA-LEENA KOSKELA

PULKKISEN VANHAT SUKSET

Tauno Pulkisen sukset laitettiin juhlallisesti lasivitriiniin Mäntlahden Rannanpoikien seurantalo Toivolan salin seinälle 4.12.2010.

Vasemmalla juhlaväkeä suksia katselemassa. Oikealla itse sukset katonrajassa Jouko Sahalan rakentamassa lasivitriinissä.

Ilkka Ahmavaara

VALOKUVAT SUSANNA KORPELA

KYLÄTUPA RONKULIN AUKIOLOAJAT JOULUKUUSSA

1.12. - 2.12. klo 9.30 - 13.30
3.12. klo 9.30 - 17.00 (normaali perjantai aukiolo)
7.12. - 10.12. klo 9.30 - 17.00
11.12. - 12.12. klo 10 - 14
14.12. - 17.12. klo 9.30 - 17.00
18.12. - 19.12. klo 10-14
20.12. - 23.12. klo 9.30 - 17.00
24.12. - 3.1.2011 kylätupa on suljettu
4.1. ja sen jälkeen normaali aukiolo 9.30 - 13.30
ti-ke-to ja 9.30 - 17.00 perjantait

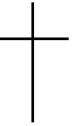
SULO MÄKELÄ JUHLAT

Kuvanveistäjä Sulo Mäkelän yksityisomistuksessa olevien teosten kartoitus jatkuu vuoden 2010 loppuun. Jos omistat taiteilijan teoksia, otathan yhteyttä **Jouko Sahalaan** puh. 0500 554 520.

Viime numerossamme oli puhelinnumero väärin, pahoittelemme.

KLAMILAN KYLÄKIRKKO

- Ma 6.12. klo 09 Sepeleenlasku
- Ke 8.12. Joulukonsertti Violahden kirkossa
Haminan mieslaulajat, Musiikkiryhdistyksen sekakuoro
- Su 12.12. klo 18 Kauneimmat joululaulut
- Ti 14.12. klo 10 Lasten joulukirkko ja puurojuhla
- To 16.12. klo 18 Joulukonsertti Miehikkälän kirkossa
Jukka Hallikainen
- Pe 17.12. Erätulet Valkjärvellä Ravijoella
järj Virolahden riistanhoitoyhdistys ja srk
- La 25.12. klo 8 joulukirkko

info: www.virolahdensrk.fi

HYVÄÄ JOULUA JA ONNELLISTA UUTTA VUOTTA! T. RANNANTAIAKAA VÄKI

VALOKUVA MARJA-LEENA KOSKELA